

DOKUMENTATION OG EFFEKT I SOCIALT ARBEJDE

V/Marie Østergaard Møller, ProPublic

Udgangspunkt

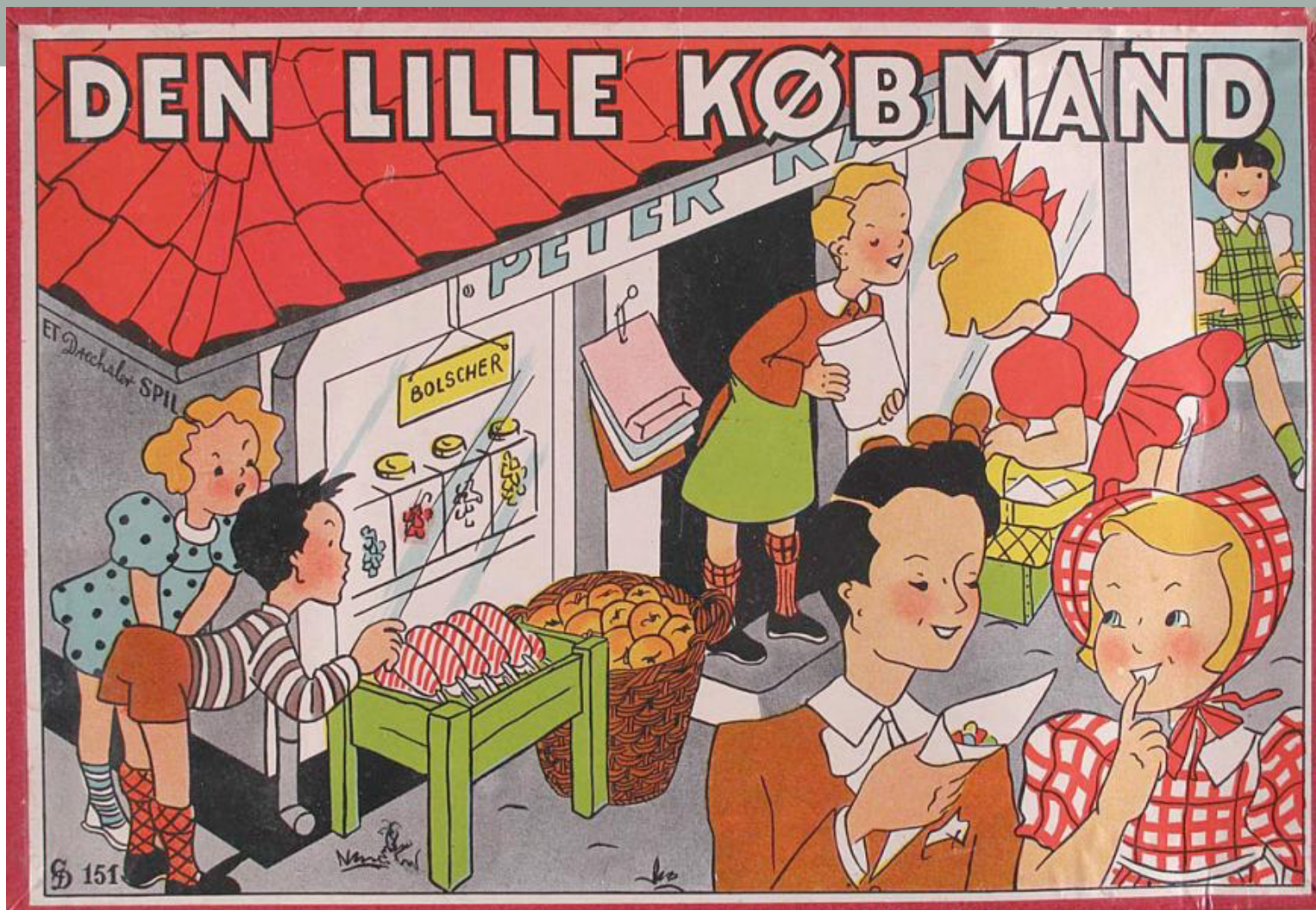
- Magt, interesser og målsætninger på det sociale område
- Positioner, viden og målgrupper på det sociale område
- De tre siloer: styring, ledelse og professionel dømmekraft
- Foredragets pointe: vend målhierarkierne på hovedet
- Baggrund:
 - Forskning i skøn, dømmekraft og målstyring
 - Praksiserfaring fra arbejde med kvalitet i dokumentation og effekt i socialt arbejde

Styring af socialt arbejde

- Reforme
- Nationale mål
- Socialstyrelsens initiativer
- Kommunernes økonomi
- Den kommunale styringsudfordring
- Købmandsmodellen

Eksempler på resultatomål:

1. Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres.
2. Flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.
3. Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse.
4. Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse eller beskæftigelse.
5. Flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse.
6. Færre udsatte unge skal begå kriminalitet.
7. Færre skal være hjemløse.
8. Der skal være større effekt af stofmisbrugsbehandlingen.
9. Der skal være større effekt af alkoholbehandlingen.
10. Flere uden for arbejdsfællesskabet skal være en del af den frivillige indsats.

- Det kommunale børneområde ses under BUM som et marked
- Men hvem er købmanden? Og hvem er kunden?

Faglig ledelse af socialt arbejde

- Krydspres mellem politiske, økonomiske, juridiske og faglige mål
- Motivation til forandring
- Styrke den stabile organisation
- Fokus på arbejdsgange og kerneopgave
- Viden og målforståelse uden for og inden for praksis

PROFESSIONEL DØMMEKRAFT (Abbott)

- Problemidentifikation (diagnose)
- Professionel ræsonnement
- Problemintervention (indsats)
- Evnen til at bedømme, hvad der er problem og løsning i en afgrænset, konkret sammenhæng, hvor alt politisk, normativt støj er sorteret fra.

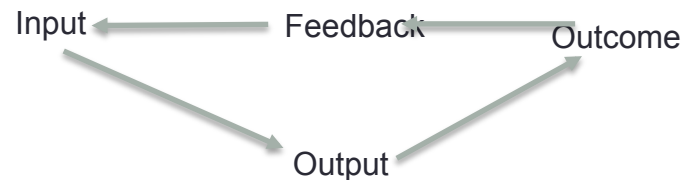
Professionel dømmekraft i socialt arbejde

- Myndighed eller terapeut?
- Skønsudøvelse og manøvrerum
- Viden og målforståelse i socialt arbejde
- Problemidentifikation, diagnose og mål
- Viden om hvad der virker
- Afværgemekanismer blandt professionelle
- Stereotyp kategorisering
- Ambitionen om tidlig indsats

Den professionelle dømmekrafts faldgruber

- Risiko for stereotype skøn (indefra)
- Risiko for instrumentalisering (udefra)
- Strukturelle effekter kræver strukturelle løsninger
- De strukturelle løsninger kommer ikke (længere) 'udefra', men må (nu) skabes 'indefra'

- Lav privat og professionel diversitetserfaring
- Homogen social kontekst
- Snæver fællesskabsforståelse
- Privat tolerancetærskel

VEND MÅLHIERARKIET

<https://www.youtube.com/watch?v=epYLjhftHs>

Skriftlighed, faglighed og refleksion i socialt arbejde

- Skriftlighed, faglighed og professionel dømmekraft hænger sammen, fordi skriftlighed fremmer analytisk blik på 'den anden' og evne til at udlede generelle erfaringer.
- Eksisterende viden og erfaring
- Understøttelse af fremtidige beslutninger
- Teknologiske fremskridt muliggør systematisk brug af komplekse, kvalitative erfaringer

EN FAMILIEAFDELINGS REFLEKSIONS- OG DOKUMENTATIONSARBEJDE

Udgangspunkt:

Basic (lovmedholdenhed og bundlinje) i orden

Målsætning:

Højere kvalitet i sagsbehandling (praksiseffekt)

Erfaringer fra praksis...

- Dokumentation, refleksion og effektarbejde kræver at man:
 - Trækker korrekt på flere typer af videnskilder
 - Kan beskrive meget konkret, hvad disse kilder siger om fx et barn og en familie.
- Hvordan kan man som professionel arbejde med at udvikle sine analysekompetencer?
- Hvordan kan man som professionel:
 - styrke sin skriftlighed
 - afvikle 'skabelon-prosa' til fordel for valid dokumentationsprosa?
- Hvordan kan man blive mere sikker i sit analyse- og vurderingsarbejde?
- Bruges tiden på skriftlighed fornuftigt?

Vidensamarbejdet mellem myndighed og behandlere (1)

- Procedurer for vidensamarbejde kan med fordel gentænkes
 - Myndighed har svært ved at nå at lave deres handleplaner
 - Behandlere synes de er for konkrete og udførlige.
 - Behandlere vil gerne på banen før, ligesom de gerne vil 'vise' myndighed, hvordan de arbejder og hvorfor.
 - Myndighed vil gerne inddrage behandlere mere og tidligere
- Tættere og tidligere inddragelse af borgernære professionelle
- Styrket skriftlighed i afrapportering til myndighed med fyldestgørende, men færre detaljer.

Videnssamarbejdet mellem myndighed og behandlere (2)

- Ikke realistiske antagelser om hvad den anden kan og skal
 - Man kan ikke bestille en effekt
 - Der er ikke ubegrænsede ressourcer
 - Begrænset rationalitet betyder, at viden ikke vandrer uformidlet
- Ydmyghed
 - Nogen gange ved den anden bedst hvad der skal til
 - Nogen gange har den anden ikke de rammer at give dig
 - Ingen kan vide alt om alt på en gang og det er smart, fordi du ikke behøver at søge kontrollen og bruge tid på det. Du kan nemlig stole på at andre også har viden og kompetence OG vil det bedste for sagen...

De professionelles perspektiv på vidensamarbejdet

- Der går ofte for lang tid før man møder barnet og familien pga. administrative sags gange.
- Hvordan bliver vi bedre til at lave handleplaner og statusrapporter?
- Hvordan får vi en mere præcis problemidentifikation og et bedre grundlag for at lave skriftlige vurderinger?
- Hvordan kan vi blive bedre til at samle viden ind om familien?
- Tættere og tidligere samarbejde omkring barn og familie, evt. fælles lokaler, eller mere fleksible kommunikationskanaler.

Ledernes perspektiv på opgaveafgrænsning

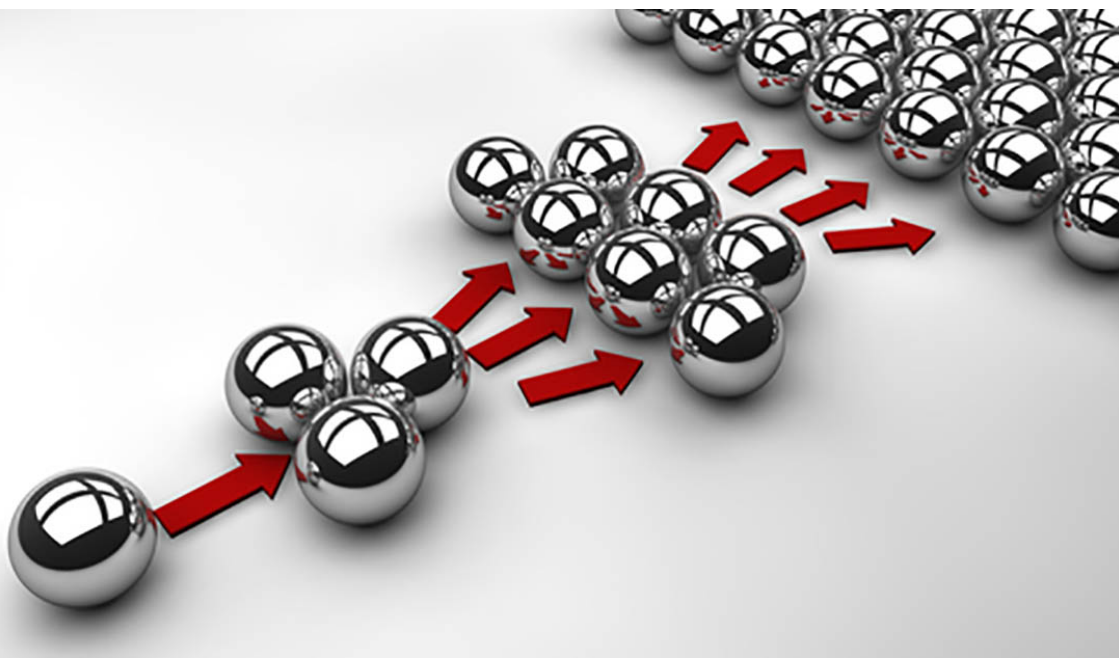
- Hvordan kan vi blive bedre til at sætte 'vilde' ting i kasser uden at gå på kompromis med en nødvendig afgrænsning af familiens problemer?
- Hvem er bedst til at vurdere, hvor der skal afgrænses?
- Hvordan kan vi håndtere den politiske forståelse af, hvad der er et socialt problem uden at gå på kompromis med de sociale problemer, der viser sig i praksis?
- Hvordan kan vi tilrettelægge en bedre dokumentation?

Ledernes perspektiv på det gode vidensamarbejde (1)

- Vi skal skabe en ramme for det gode dokumentationssamarbejde
- Hvordan får vi en fælles, smidig dokumentation, som ikke skaber skabelonprosa?
- Faglighed og dokumentation hænger sammen
- Udfordringen er: Vi er flere fagligheder med hver vores kompetencer. De skal understøttes og ikke overses i den fælles dokumentation
- Kommer SMART-målene barnet til gode?
- Mange misforståelser skyldes at forskellige fagprofessionelle har forskellige tilgange til hvad målet betyder og hvordan man prøver at nå det

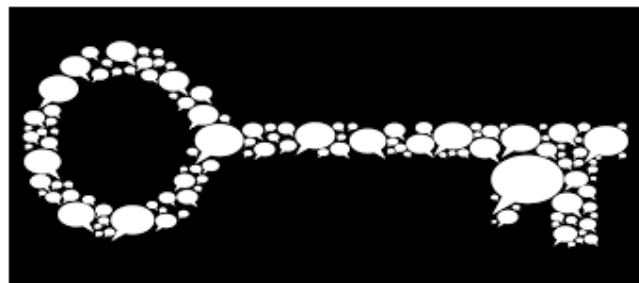
Ledernes perspektiv på effektarbejde

- Vi ved ikke så meget om, hvorvidt de politiske mål virker
- Der er en modsætning mellem politiske mål og faglige mål
- Vi skal ikke være bange for at effektorienteret – det er motiverende at gøre en forskel, dvs. at skabe effekt!

Refleksioner til den faglige ledelse

- Bruges medarbejdernes professionelle dømmekraft godt nok?
- Udnyttes medarbejdernes viden godt nok, eller dokumenteres der for dokumentationens egens skyld?
- Børnefaglig undersøgelse: mere fokus på børnesamtale og procesmål, dvs. mere fleksible mål, der nemt kan justeres undervejs.
- Kan man tænke i at bruge fremskudt behandler tidligere i det administrative sagsforløb?
- Der er en 'naturlig' forskel på, hvordan vi kommunikerer verbalt og skriftligt! Hvad kan vi bruge henholdsvis den verbale og den skriftlige kommunikation til?

Refleksioner til professionsuddannelserne

- Hvorfor opfattes megen prosa fra behandler som meningsløs? Den omfangsrige prosa er ofte det som behandlere betragter som bevisførelse for behandlingsforløbet. Hvordan kan den skriftlige overlevering blive mere klar og meningsfuld for alle parter?
- Hvordan kan det blive lettere og mere meningsfuldt at lave børnefaglige undersøgelser?
- Der bruges meget energi/tid på at oversætte fra praksis til dokumentationskrav, hvordan kan man gøre noget ved det?
- Der er meget viden om borgerne blandt medarbejderne - hvordan kan den deles bedre uden at gå på kompromis med juridiske forhold (tavshedspligt)?

Konkluderende bemærkninger

- Tænk, hvis du skulle have en handleplan før du kunne få dit brækkede ben i røntgen...
- Dokumentation og effektarbejde kan og må afspejle det enkelte menneske
- Dokumentation og effektstyring virker ikke, når den baseres på stereotype, faste systemforestillinger om grupper af mennesker

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

Jeg kan træffes på: Marie@propublic.dk